

Utbildningsinspektion i Soldalaskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Soldalaskolan

Skolverket sände den 16 december 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Soldalaskolan har bestått av undervisningsrådet Anna Löfström och experten Lennart Fredriksson. Besök i Soldalaskolan inleddes den 15 september och avslutades den 16 september 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Soldalaskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Soldalaskolan genomfördes formella intervjuer med rektorn, biträdande rektorn, lärare, elever, elevrådsrepresentanter, företrädare för elevvård samt föräldrar. Det fördes även spontana samtal med elever och personal i samband med verksamhetsbesök.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Soldalaskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	57
Grundskola	336

Soldalaskolan är belägen relativt centralt i Södertälje tätort. Skolverksamheten bedrivs under läsåret 2005/06 och höstterminen 2006 i provisoriska skollokaler i stadsdelen Mariekälla. Dessa lokaler har tidigare använts för undervisning i årskurserna 7–9. Anledning till det tillfälliga lokalbytet är att Soldalaskolans ordinarie lokaler skall genomgå en total renovering/nybyggnad. Som en följd av lokalbytet har undervisningen i idrott och hälsa, slöjd samt hem- och konsumentkunskap fått förläggas till skolor inom gångavstånd från de provisoriska lokalerna. Flertalet elever bor i närområdet och har gångavstånd till skolan.

Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 samt fritidshem. Fritidshemmet har inte granskats i denna inspektion.

Skolans elever och pedagogiska personal är indelade i tre arbetslag: förskoleklass och årskurs 1, årskurs 2–3 samt årskurs 4–6.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Inom detta område granskas dels skolans resultat av det pedagogiska arbetet, dels skolans resultat av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och att utveckla normer och värden enligt läroplanens mål.

För att eleverna skall ha möjlighet att nå målen för utbildningen är det nödvändigt att såväl läroplanens mål som kursplanernas kunskapsmål är kända. I inspektionen framkommer att eleverna vid Soldalaskolan har begränsad kännedom om kursplanernas kunskapsmål. Inspektörerna bedömer därför att Soldalaskolan bör verka för att eleverna i högre grad blir förtrogna med utbildningens mål.

Skolan är ansvarig för att eleverna ges förutsättningar att nå de uppställda kunskapsmålen. Soldalaskolan har redovisat följande resultat av de nationella proven i årskurs 5 år 2005: 92,2 procent av eleverna uppnådde målen i svenska, 82,4 procent i matematik och 84,3 procent i engelska. Målen i samtliga dessa tre ämnen uppnåddes av 76,5 procent av eleverna. Inspektörerna gör bedömningen att resultatet i svenska är bra men resultaten i de nationella proven i övrigt bör förbättras. Beträffande elevernas kunskapsresultat i övriga ämnen konstaterar inspektörerna att skolan saknar en samlad bild. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen.

Skolan skall sträva efter att eleverna förstår demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Soldalaskolan arbetar aktivt med elevråd och klassråd och har ett elevråd med representanter från årskurs 2–6. Företrädare saknas för de yngsta barnen och enligt vad som framkom vid intervju med eleverna blir de yngsta barnen inte heller tillfrågade angående eventuella synpunkter/önskemål vad gäller verksamheten vid skolan. Samtliga elevrådsrepresentanter kunde redogöra för syftet med klassråd och elevråd. De kunde också ge ett antal exempel på områden där elevrådet kunnat påverka miljön på skolgården och i skolgemensamma utrymmen. Dock uttrycktes en besvikelse över att inte fler av klass- respektive elevrådets aktualiserade önskemål vunnit gehör. Eleverna var därvid oklara över vem som avslår deras framställningar. Elevrådsrepresentanterna ansåg inte heller att de särskilt kan påverka innehåll och arbetssätt i sin utbildning inom ramen för elevrådets arbete. Lektionsbesöken gav dock exempel på att eleverna genom individuella initiativ i viss mån kan påverka innehåll och arbetssätt. Vissa lärare tycks också vara medvetna om betydelsen för elevernas lust att lära vad gäller lyhördhet till deras önskemål ifråga om varierade arbetssätt. Kommunen genomför varje år en enkätundersökning som bland annat syftar till att få kunskap om hur eleverna uppfattar sina möjligheter till inflytande. År 2004 deltog 100 procent av eleverna i denna undersökning och av dessa ansåg 14 procent att de inte hade möjlighet att påverka hur undervisningen utformas i skolan. Inspektörerna gör bedömningen att skolan, generellt sett, bör förbättra resultaten vad gäller elevernas möjligheter att utöva inflytande och ta ansvar för den egna utbildningen.

I kommunens enkätundersökning från år 2004, som omnämnts ovan, ställdes också frågor om trygghet och trivsel. Av de elever som deltog i undersökningen uppgav 91 procent att de kände sig trygga och trivdes. Inspektörerna bedömer att klimatet på skolan är bra och att eleverna förmedlar en bild av att de känner sig trygga och trivs. Skolan har fastställt övergripande ordnings- och trivselregler som är kända av elever och föräldrar. I varje klass finns det också trivselregler. Inspektörerna bedömer att skolans resultat är goda vad gäller att skapa trygghet och trivsel för eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att måluppfyllelsen avseende kunskaper, utveckling och lärande till många delar är god men att kunskapsresultaten i de nationella proven bör förbättras. Skolan bör följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Vidare bör elevernas kännedom om målen för utbildningen förbättras. Skolan bör även förbättra resultaten vad gäller elevernas möjligheter att utöva inflytande och ta ansvar för den egna utbildningen.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Inom detta område granskas hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Skolan skall samverka med elevernas föräldrar både i fråga om skolverksamheten i stort och i frågor som rör elevens skolsituation och kunskapsutveckling. I Södertälje kommun finns en ambition att det skall inrättas lokala styrelser med föräldramajoritet. Syftet är att öka föräldrarnas inflytande, engagemang och ansvar för verksamheten. Vid inspektionen förelåg ett förslag till "Arbetsordning för lokal styrelse vid Soldalaskolan" som förväntades bli fastställd av kommunens utbildningsnämnd i oktober 2005. Enligt skolans ledning har den interimistiska styrelsens arbete startat vårterminen 2005. Skolans samverkan med föräldrar i övrigt innefattar hittills samverkan i klasserna och kring varje enskild elev. I särskilda fall kallar skolledningen till föräldramöten. Så har exempelvis frågan om sammanslagning av tre klasser i årskurs 4 till en klass varit föremål för intensiva diskussioner i föräldragruppen. I övrigt får föräldrarna information om sina barns skolsituation genom de regelbundet förekommande utvecklingssamtalen. Enligt föräldrarna tycker deras barn mycket bra om sin skola. Föräldrarna uttrycker också samfällt att skolledningen fungerar mycket bra. Inspektörerna bedömer att skolans samverkan med föräldrarna har en god kvalitet som helhet.

Elever, lärare och andra vuxna på Soldalaskolan är enligt inspektörernas bedömning medvetna om att alla, barn och vuxna, har ett ansvar för att skolan måste hållas fri från alla former av kränkande behandling. Föräldrarna blir också årligen påmind om vilka ordnings- respektive trivselregler som gäller för skolan. Eleverna känner till dessa regler. I samband med inspektörernas besök presenterades dels en "Handlingsplan mot mobbning", dels en "Arbetsplan mot mobbning, våld och kränkning." I planerna definieras begreppen kränkande behandling samt mobbning. Programmet innehåller både förebyggande åtgärder och åtgärder att vidta då mobbning uppstår. Den beskriver emellertid inte hur skolan skall agera om en elev på något sätt behandlas kränkande av en vuxen.

Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett bra arbete för att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling. Inspektörerna bedömer dock att skolan bör tydliggöra vilket av nämnda handlingsprogram som skolan arbetar utifrån samt att arbetet med dessa frågor även innefattar motverkande av kränkande behandling mellan vuxna och elever, dvs. ett vuxen-elevperspektiv. Programmet bör vara känt bland personal, elever och föräldrar.

Skolhälsovården följer det basprogram som antagits av Södertälje kommun. Skolsköterskan, som i hög grad också arbetar hälsoförebyggande, finns på skolan fyra dagar i veckan och deltar i såväl elevvårdsteamets som antimobbing-gruppens arbete.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetet med arbetsmiljö och delaktighet huvudsakligen är av god kvalitet. Inspektörerna bedömer dock att skolan bör tydliggöra vilket av de två handlingsprogrammen mot kränkande behandling som gäller och att arbetet med dessa frågor även innefattar att motverka kränkande behandling mellan vuxna och elever dvs. ett vuxen-elevperspektiv.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Inom detta område granskas hur skolan arbetar för att nå läroplanens och kursplanernas mål samt hur man anpassar arbetet till elevernas olika behov.

Med utgångspunkt i de fyra målområden som återfinns i kommunens utbildningsplan har Soldalaskolan upprättat en lokal arbetsplan för år 2005. I denna beskrivs bland annat de förbättringsåtgärder som skolan avser att genomföra för att åstadkomma en ökad måluppfyllelse inom de av kommunen prioriterade områdena; språkutveckling, natur och teknik, hälsa samt demokrati. Det kan i sammanhanget konstateras att arbetsplanen inte behandlar frågan om förbättrad måluppfyllelse i förhållande till kursplanernas kunskapsmål. Det pågår ett utvecklingsarbete vars syfte är att åstadkomma en "röd tråd" från förskoleklassen till och med årskurs 6. För att få till stånd detta har skolan påbörjat ett arbete med att lokalt bearbeta de nationella kursplanerna. Arbetslagsledare, med uppgift att arbeta med detta, uppger att det hittills har resulterat i en lokal bearbetning i matematik och att motsvarande arbete snart kan färdigställas i ämnena svenska och engelska. Rektorn uppger att skolans ambition är att allt arbete skall vara klart och förmedlas till elever och föräldrar vid starten i de nya skollokalerna vårterminen 2007. För att förbättra verksamheten bedömer inspektörerna att det är angeläget att Soldalaskolan i det pågående arbetet med att bearbeta de nationella kursplanerna även bör tydliggöra hur man skall arbeta för att eleverna skall nå de mål som anges i såväl kursplanerna som läroplanen. Som nämnts i tidigare avsnitt bör kursplanernas mål göras kända för elever och föräldrar.

Enligt läroplanen skall samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklass, skola och fritidshem. Soldalaskolan har organiserat förskoleklassens 56 barn i tre grupper som sinsemellan samarbetar. Lärarna i förskoleklassen ingår i samma arbetslag som undervisande lärare i årskurs 1 och de samverkar i ett flertal olika former. Inspektörerna bedömer att det finns samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem som bidrar till att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

I skolan skall undervisningen formas så att de enskilda elevernas behov och särskilda förutsättningar kan tillgodoses. Eleverna lär på olika sätt och har kommit olika långt i sin utveckling. Arbetssätt och arbetsformer skall därför varieras och anpassas till varje elevs behov och förutsättningar. Arbetet uppfattades av inspektörerna som starkt lärarstyrkt i fråga om val av innehåll, dock med viss möjlighet för eleverna att på avsatt tid själva välja arbetsområde. I elva av de tretton klasserna används en loggbok i vilken eleven och läraren tillsammans planerar den enskilda elevens arbete. Loggboken fungerar också som kontaktlänk mellan skolan och elevens hem vilket innebär att föräldrarna ges möjlighet till insyn i elevernas skolarbete. Eleverna får i sin loggbok utvärdera sitt skolarbete. Vid inspektörernas samtal med eleverna stod det dock klart att eleverna inte utvärderar sin egen kunskapsutveckling i förhållande till aktuella mål och inte heller sitt eget sätt att lära.

Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan använder sig av varierade arbetssätt och arbetsformer som i stor utsträckning är anpassade till de enskilda elevernas olika behov och förutsättningar. Inspektörerna bedömer dock att skolan bör förbättra de enskilda elevernas möjligheter att tillsammans med läraren planera och utvärdera undervisningen.

Skolan arbetar utifrån en skriftlig rutinbeskrivning med att identifiera, utreda och följa upp elever i behov av särskilt stöd. Ett elevvårdsteam bestående av specialpedagog, speciallärare och skolsköterska samarbetar i början av varje termin med lärarna i respektive klass för att identifiera enskilda stödbehov. Vid behov upprättar lärarna åtgärdsprogram. En viss oklarhet märktes vid samtal med lärare ifråga om gränsdragningen mellan "individuella utvecklingsplaner" och "åtgärdsprogram". Enligt elevvårdsteamet har dock alla elever som är i behov av särskilt stöd ett åtgärdsprogram. Lärarna bedömer att erforderligt stöd till enskilda elever kan ges inom klassens ram, varvid lärarna i planeringen inför läsåret har gjort bedömningen att klasserna är tillräckligt små för att klara detta. Som en del i skolans kompetensutveckling ger specialpedagogen handledning till lärare, varvid detta i första hand sker i de lägre årskurserna och med det uttryckliga syftet att bibringa lärarna en ökad förmåga att bedriva stödjande undervisning. Inspektörernas samlade bedömning är att skolan har ett systematiskt och väl fungerande arbete för att se till att enskilda elevers behov av särskilt stöd tillgodoses. Inspektörerna konstaterar dock att endast fem elever har studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna vill i detta sammanhang framhålla vikten av att skolan vid analyser av särskilda stödbehov även beaktar elevers rätt till stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolans pedagogiska verksamhet och undervisning till stora delar är av god kvalitet. För att förbättra verksamheten bedömer inspektörerna att Soldalaskolan i det pågående arbetet med att bearbeta de nationella kursplanerna även bör tydliggöra hur man skall arbeta för att eleverna skall nå de mål som anges i såväl kursplanerna som läroplanen. Vidare bör det ske en förbättring av elevernas möjligheter att tillsammans med läraren planera och utvärdera undervisningen. Inspektörerna vill dessutom framhålla vikten av att skolan vid analyser av särskilda stödbehov även beaktar elevers rätt till stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Inom detta område granskas om skolan har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att förbättra kvaliteten i utbildningen.

Soldalaskolan leds av en rektor och en biträdande rektor. Det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan dem. Av denna framgår att rektorn är beslutande i alla ärenden som enligt skolförfattningarna åligger rektorn. Skolledarna är väl kända av elever och föräldrar. Både rektorn och den biträdande rektorn är väl förtrogna med verksamheten. Rektorn utövar sitt pedagogiska ledarskap bland annat genom att ange långsiktiga mål och utarbeta strategier för skolans utvecklingsarbete. I vart och ett av skolans tre arbetslag finns en arbetslagsledare. Rektorn utövar till en del sitt pedagogiska ledarskap via arbetslagsledarna som i sin tur ansvarar för att pedagogiska frågor behandlas i arbetslagen. Rektorn deltar i pedagogiska diskussioner i samband med arbetslagsmöten var tredje vecka. Rektorn bedriver även skolutvecklingen genom aktiv påverkan av planeringen för personalens kompetensutveckling och en långsiktig personalplanering.

Rektorns arbete med kvalitetsförbättring sker bland annat utifrån resultat som framkommit i skolans kvalitetsredovisning, som utgår från fyra kommunalt prioriterade målområden, samt resultaten från de nationella proven i årskurs 5.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att styrning, ledning och kvalitetsarbete är av god kvalitet. I enlighet med tidigare bedömning i avsnitt 1 vill inspektörerna dock framhålla vikten av att rektorn följer elevernas samlade kunskapsresultat.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Inom detta område granskas om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna.

Skolans timplan och tiden för utbildning i förskoleklassen överensstämmer med den nationella regleringen, med undantag för elevens val som inte förekommer. Inspektörerna bedömer att förhållandena i fråga om elevens val inte är acceptabla då de strider mot författningarnas krav.

Vid Soldalaskolan påbörjas språkvalet i årskurs 6 och eleverna erbjuds undervisning i tyska, franska, spanska samt engelska.

Träslöjd erbjuds inte i årskurserna 5 till följd av lokalproblem. Rektor har på olika sätt försökt lösa detta med tillfälliga lokaler men det har hittills inte varit möjligt att ordna. Fortsatta försök pågår. Rektorn har också träffat en muntlig överenskommelse med rektorn vid Blombackaskolan om att elever från Soldalaskolan, i det fall lokalfrågan inte löses, skall få möjlighet att hämta igen den förlorade slöjdtiden i årskurserna 7–9. Inspektörerna bedömer att rådande förhållanden inte är acceptabla eftersom de innebär att eleverna inte ges möjlighet att nå samtliga mål i ämnet slöjd i årskurs 5. Inspektörerna vill dock framhålla att rektorn har vidtagit åtgärder för att försöka komma till rätta med förhållandena men att det inte har lyckats. Inspektörerna konstaterar att den som är huvudman för det offentliga skolväsendet har ett övergripande ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med gällande bestämmelser. Att en skola till

följd av tillfälliga lokalförändringar försätts i en situation som innebär att elevernas rätt till utbildning påverkas är således inte en fråga enbart för skolans rektor, utan bör även uppmärksammas och leda till åtgärder från ansvarig huvudman.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna som helhet har tillgång till utbildning i en omfattning som föreskrivs. Det är dock inte acceptabelt att eleverna inte erbjuds undervisning så att de har möjlighet att nå de nationella målen i ämnet slöjd i årskurs 5. Det är heller inte acceptabelt att skolan inte erbjuder elevens val.

6. Resurser

Inom detta område granskas skollagens krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning.

Enligt skollagen är kommuner skyldiga att för undervisningen använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Enligt SCBs statistik från år 2004 var lärartätheten vid Soldalaskolan 6,8 lärare per 100 elever i grundskolan. Av dessa hade, enligt rektorn, samtliga en pedagogisk högskoleutbildning. I samband med inspektörernas besök redovisades en kompetensutvecklingsplan som innehåller såväl en behovsanalys som en åtgärdsplan. Inspektörerna bedömer dessa resurser som goda.

Lärarna uppger att tillgången till läromedel är god. Till följd av svårigheter, som är en konsekvens av att undervisningen bedrivs i provisoriska lokaler, finns dock brister ifråga om exempelvis tillgång till grupprum, fungerande datorer och bibliotek. Inspektörerna bedömer dock att förutsättningarna för att kunna erbjuda en god undervisning föreligger. Läromedel och annat pedagogiskt material bedöms vara av god kvalitet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan har resurser för att bedriva en god verksamhet även om vissa tillfälliga problem, ifråga om bland annat speciallokaler och datorfunktion, finns under den begränsade tid som undervisningen bedrivs i provisoriska lokaler.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Soldalaskolan i många avseenden är av god kvalitet. Elever och lärare trivs med sin skola och föräldrarna uttrycker stort tillit till skolans personal och ledning. I skolan finns en uttalad ambition att förebygga, upptäcka och åtgärda kränkande behandling och inspektörerna bedömer att Soldalaskolans insatser inom detta område är ambitiösa och av bra kvalitet. Det finns en styrning och ledning, samt ett kvalitetsarbete, som är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden.

Kunskaper, utveckling och lärande

- Kunskapsresultaten i de nationella proven bör förbättras och skolan bör följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen.
- Elevernas kännedom om målen för utbildningen bör förbättras.
- Elevernas möjligheter att utöva inflytande och ta ansvar för den egna utbildningen bör förbättras.

Arbetsmiljö och delaktighet

- Skolan bör tydliggöra vilket av de två handlingsprogram mot kränkande behandling som gäller samt att arbetet med dessa frågor även innefattar motverkande av kränkande behandling mellan vuxna och elever, dvs. ett vuxen-elevperspektiv.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

- Soldalaskolan bör i det pågående arbetet med att bearbeta de nationella kursplanerna även tydliggöra hur man skall arbeta för att eleverna skall nå de mål som anges i såväl kursplanerna som läroplanen.
- Elevernas möjligheter att, tillsammans med läraren, planera och utvärdera undervisningen bör förbättras.
- I skolans analyser av särskilda stödbehov bör även elevers rätt till stöd i form av studiehandledning på modersmålet beaktas.

Det finns slutligen också sådana brister i verksamheten som innebär att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna enligt nedan skall snarast åtgärdas.

Tillgång till utbildning och omsorg

- Elevens val erbjuds inte (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).
- Eleverna i årskurs 5 ges inte möjlighet att nå de nationella målen i ämnet slöjd i årskurs 5 (bilaga 3 i skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2005-12-01	Stockholm

Lennart Fredriksson
Anna Löfström